

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้บทบาทสมมติต่อระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชิววันวิทยาสามัคคี อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี ผู้วิจัยได้นำเสนอเป็นลำดับดังนี้

1. ผลการใช้บทบาทสมมติต่อระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และความเมตตากรุณา
2. พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเรียนการสอนแบบบทบาทสมมติ

ผลการใช้บทบาทสมมติต่อระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียน

ในการทดสอบวัดระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนนั้น ผู้วิจัยได้นำคะแนนของแบบวัดการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังผลตามตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีของคะแนนระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และความเมตตากรุณา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

จริยธรรม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
ความมีระเบียบวินัย	39.67	7.39	47.03	5.37	6.565	< .01
ความซื่อสัตย์สุจริต	22.13	2.03	40.55	3.91	29.470	< .01
ความรับผิดชอบ	25.98	3.26	48.43	4.99	29.657	< .01
ความเมตตากรุณา	27.88	1.73	50.65	4.20	49.747	< .01
รวม 4 ด้าน	115.65	9.35	186.65	13.38	38.926	< .01

จากตารางที่ 1 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนสูงกว่าค่าเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนโดยรวมและทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนมีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมทุกด้านดีขึ้น หลังจากเรียนรายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล โดยการสอนแบบบทบาทสมมติ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ของคะแนนระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และการแปลความหมาย ด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และความเมตตากรุณา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน

จริยธรรม	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	ระดับการให้เหตุผล เชิงจริยธรรม	การแปลความหมาย
ความมีระเบียบวินัย	47.03	5.37	45.31 – 48.74	3	ระดับทำดีเพื่อ ผลประโยชน์ ของสังคมส่วนใหญ่
ความซื่อสัตย์สุจริต	40.55	3.91	39.30 – 41.80	3	ระดับทำดีเพื่อ ผลประโยชน์ ของสังคมส่วนใหญ่
ความรับผิดชอบ	48.43	4.99	46.83 – 50.02	3	ระดับทำดีเพื่อ ผลประโยชน์ ของสังคมส่วนใหญ่
ความเมตตากรุณา	50.65	4.20	49.31 – 51.99	3	ระดับทำดีเพื่อ ผลประโยชน์ ของสังคมส่วนใหญ่
รวม	46.66	3.35	45.59 – 47.73	3	ระดับทำดีเพื่อ ผลประโยชน์ ของสังคมส่วนใหญ่

จากตารางที่ 2 พบว่า โดยรวมนักเรียนที่เรียนรายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล โดยการสอนแบบบทบาทสมมติมีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านต่าง ๆ ในระดับ 3 และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านของระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมความเชื่อมั่น 95% ปรากฏว่านักเรียนมีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในระดับ 3 คือ นักเรียนมีระดับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ($\mu = 49.31 - 51.99$) ความรับผิดชอบ ($\mu = 46.83 - 50.02$) ความมีระเบียบวินัย ($\mu = 45.31 - 48.74$) และความซื่อสัตย์สุจริต ($\mu = 39.30 - 41.80$) อยู่ในระดับ 3 ทำดีเพื่อผลประโยชน์ของสังคมส่วนใหญ่

พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน หลังการเรียนการสอนแบบบทบาทสมมติ

จากการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนหลังเรียน โดยการสอนบทบาทสมมติ นั้น ผู้วิจัยได้นำคะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมมาวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังผลตามตารางที่ 3-7

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ของคะแนนการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และการแปลความหมาย ด้านความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และความเมตตากรุณา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน

จริยธรรม	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
ความมีระเบียบวินัย	4.69	0.28	4.61 – 4.78	ปฏิบัติมากที่สุด
ความซื่อสัตย์สุจริต	4.90	0.12	4.86 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
ความรับผิดชอบ	4.71	0.33	4.60 – 4.81	ปฏิบัติมากที่สุด
ความเมตตากรุณา	4.75	0.34	4.64 – 4.86	ปฏิบัติมากที่สุด
รวม	4.76	0.22	4.69 – 4.83	ปฏิบัติมากที่สุด

จากตารางที่ 3 แสดงว่าโดยรวมนักเรียนที่เรียนรายวิชา ส 017 จริยธรรมกับบุคคล โดยการสอนแบบบทบาทสมมติมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมด้านต่าง ๆ ในระดับปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านของพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ความเชื่อมั่น 95% ปรากฏว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตากรุณา ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบ

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ของคะแนนการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และการแปลความหมาย ด้านความมีระเบียบวินัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมที่สังเกต	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
1. นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน	4.80	0.41	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
2. นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อพบครู	4.93	0.27	4.84 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
3. นักเรียนส่งงานตรงเวลา	4.55	0.50	4.39 – 4.71	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
4. นักเรียนเข้าแถวหน้าเสาธงอย่างเป็นระเบียบ	4.85	0.36	4.73 – 4.97	ปฏิบัติมากที่สุด
5. นักเรียนมาโรงเรียนตรงเวลา	4.77	0.42	4.63 – 4.91	ปฏิบัติมากที่สุด
6. นักเรียนขออนุญาตทุกครั้งที่ออกนอกบริเวณโรงเรียน	4.63	0.49	4.47 – 4.78	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
7. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครู เมื่อครูสั่งงานทุกครั้ง	4.68	0.47	4.52 – 4.83	ปฏิบัติมากที่สุด
8. นักเรียนทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย	4.60	0.50	4.44 – 4.76	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
9. นักเรียนรับประทานอาหารตามเวลาที่กำหนด	4.30	0.46	4.15 – 4.45	ปฏิบัติมาก
10. นักเรียนเข้าคิวซื้ออาหาร	4.87	0.33	4.77 – 4.97	ปฏิบัติมากที่สุด
รวม	4.69	0.28	4.61 – 4.78	ปฏิบัติมากที่สุด

จากตารางที่ 4 แสดงว่าโดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความมีระเบียบวินัย ในระดับปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ นักเรียนแสดงความเคารพเมื่อพบครู เข้าคิวซื้ออาหาร เข้าแถวหน้าเสาธงอย่างเป็นระเบียบ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มาโรงเรียนตรงเวลา ปฏิบัติตามคำสั่งของครูเมื่อครูสั่งงานทุกครั้ง พฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมาก – มากที่สุด คือ ขออนุญาตทุกครั้งที่ออกนอกบริเวณโรงเรียน ทำงานเป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งงานตรงเวลา และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมาก คือ นักเรียนรับประทานอาหารตามเวลาที่กำหนด

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร
ของคะแนนการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และการแปลความหมาย
ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน
จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมที่สังเกต	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
1. นักเรียนส่งหนังสือเยี่ยมเรียน ตามกำหนด	4.80	0.41	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
2. นักเรียนคืนของที่เพื่อนลืมให้ เจ้าของ	4.93	0.26	4.80 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
3. นักเรียนช่วยรักษาสมบัติของ โรงเรียน	5.00	0.00	5.00 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
4. นักเรียนยืมหนังสือห้องสมุด แล้วส่งคืนตามกำหนด	5.00	0.00	5.00 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
5. นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วย ตนเอง	4.47	0.50	4.31 – 4.63	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
6. นักเรียนทำข้อสอบด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
7. นักเรียนทำตามคำพูดที่ตกลง กันได้	5.00	0.00	5.00 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
8. นักเรียนพูดด้วยคำไพเราะสุภาพ	4.98	0.17	4.84 – 4.96	ปฏิบัติมากที่สุด
9. นักเรียนกระทำหรือพูดให้เกิด ความสามัคคี	4.87	0.33	4.77 – 4.97	ปฏิบัติมากที่สุด
10. นักเรียนยอมรับผิดเมื่อ ทำความผิด	4.90	0.30	4.80 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
รวม	4.90	0.12	4.86 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด

จากตารางที่ 5 แสดงว่าโดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในระดับปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ช่วยรักษาสมาบัติของ โรงเรียน ยืมหนังสือห้องสมุดแล้วส่งคืนตามกำหนด ทำข้อสอบด้วยตนเอง ทำตามคำพูดที่ตกลง กันไว้ พูดด้วยถ้อยคำไพเราะสุภาพ คินของที่เพื่อนลืมให้เจ้าของ ยอมรับผิดเมื่อทำความผิด กระทำ หรือพูดให้เกิดความสามัคคี นักเรียนส่งหนังสือยืมเรียนตามกำหนด และพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ในระดับ ปฏิบัติมาก - มากที่สุด คือ นักเรียนทำแบบฝึกหัดด้วยตนเอง

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ของคะแนนการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรม และการแปลความหมาย ด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมที่สังเกต	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
1. นักเรียนทำการบ้านส่งครู อย่างสม่ำเสมอ	4.45	0.50	4.29 – 4.61	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
2. นักเรียนติดตามผลงาน ที่ได้รับมอบหมาย	4.53	0.50	4.39 – 4.71	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
3. นักเรียนยอมรับการกระทำ ของตนเองทั้งที่ดี และไม่ดี	4.80	0.40	4.67 – 4.92	ปฏิบัติมากที่สุด
4. นักเรียนแต่งกายด้วยเสื้อผ้า ที่สะอาด	4.87	0.33	4.77 – 4.98	ปฏิบัติมากที่สุด
5. นักเรียนเอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งงาน ในหน้าที่ของตน	4.47	0.50	4.31 – 4.63	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
6. นักเรียนทิ้งขยะลงถังขยะ	4.85	0.39	4.73 – 4.97	ปฏิบัติมากที่สุด
7. นักเรียนทำวรรักษาสภาพความสะอาด	4.45	0.50	4.28 – 4.61	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
8. นักเรียนใช้สมบัติของโรงเรียน ด้วยความระมัดระวัง	4.87	0.33	4.77 – 4.98	ปฏิบัติมากที่สุด
9. นักเรียนไม่หนีเรียน	4.87	0.33	4.77 – 4.98	ปฏิบัติมากที่สุด
10. นักเรียนใช้ของแล้ว นำมาเก็บไว้ที่เดิม	4.87	0.33	4.77 – 4.98	ปฏิบัติมากที่สุด
รวม	4.71	0.33	4.60 – 4.81	ปฏิบัติมากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงว่าโดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ในระดับปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่ สะอาด ใช้สมบัติของโรงเรียนด้วยความระมัดระวัง ไม่หนีเรียน ใจของแล้วนำมาเก็บไว้ที่เดิม ทั้งขณะลงถึงขยะ ยอมรับการกระทำของตนเองทั้งที่ดีและไม่ดี และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับ ปฏิบัติมาก - มากที่สุด คือ ติดตามผลงานที่ได้รับมอบหมาย เอาใจใส่ไม่ทอดทิ้งงานในหน้าที่ของ ตน ทำการบ้านส่งครูอย่างสม่ำเสมอ และทำเวรรักษาความสะอาด

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยของประชากร ของคะแนนการสังเกตพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการแปลความหมาย ด้านความเมตตาคุณาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน จำแนกตามรายชื่อ

พฤติกรรมที่สังเกต	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
1. นักเรียนให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน เช่น ปากกา ดินสอ ยางลบ	4.80	0.40	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
2. นักเรียนตั้งใจแม่เมตตาในคาบเรียนรายวิชาพระพุทธศาสนา	4.90	0.30	4.80 – 5.00	ปฏิบัติมากที่สุด
3. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนที่สุขภาพไม่ดี ทำเวรรักษาความสะอาด	4.65	0.48	4.49 – 4.80	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
4. นักเรียนพูดจาสุภาพอ่อนโยน	4.80	0.40	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
5. นักเรียนบริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น	4.75	0.43	4.61 – 4.89	ปฏิบัติมากที่สุด
6. นักเรียนปลอบโยนเพื่อนที่กำลังทุกข์ใจ	4.70	0.46	4.55 – 4.85	ปฏิบัติมากที่สุด
7. นักเรียนช่วยเหลือเพื่อนที่เจ็บป่วย เช่น พยุงไปห้องพยาบาล	4.60	0.49	4.44 – 4.76	ปฏิบัติมาก - มากที่สุด
8. นักเรียนช่วยตักเตือนเพื่อนที่กำลังทำผิด	4.80	0.40	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
9. นักเรียนให้อภัยเพื่อน เมื่อเพื่อนสำนึกผิด หรือกล่าวคำขอโทษ	4.70	0.46	4.55 – 4.85	ปฏิบัติมากที่สุด

ตารางที่ 7 (ต่อ)

พฤติกรรมที่สังเกต	$\bar{x}$	S.D.	μ ที่ความเชื่อมั่น 95%	การแปลความหมาย
5. นักเรียนอธิบายการบ้าน หรือ เรื่องที่เรียน เมื่อเพื่อนถาม	4.80	0.40	4.67 – 4.93	ปฏิบัติมากที่สุด
รวม	4.75	0.34	4.64 – 4.86	ปฏิบัติมากที่สุด

จากตารางที่ 7 แสดงว่าโดยรวมนักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม ด้านความเมตตากรุณา ในระดับปฏิบัติมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายละเอียดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมที่ระดับความเชื่อมั่น 95% พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับมากที่สุด คือ ตั้งใจแผ่เมตตาในคาบเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนา นักเรียนให้เพื่อนยืมอุปกรณ์การเรียน ตักเตือนเพื่อนที่กำลังทำผิด พุดจาสุภาพอ่อนโยน อธิบายการบ้านหรือเรื่องที่เรียนเมื่อเพื่อนถาม บริจาคเงินและสิ่งของเพื่อช่วยเหลือผู้อื่น ปลอบโยนเพื่อนที่กำลังทุกข์ใจ ให้อภัยเพื่อนเมื่อเพื่อนสำนึกผิดหรือกล่าวคำขอโทษ และพฤติกรรมเชิงจริยธรรมในระดับมาก – มากที่สุด คือ ช่วยเหลือเพื่อนที่สุขภาพไม่ดีทำนवरรักษาความสะอาด และช่วยเหลือเพื่อนที่เจ็บป่วย